

Rudolf Steiner

Hviezdne nebo nado mnou - Mravný zákon vo mne

Duchovná veda nás učí, že sa procesy medzi smrťou a novým zrodením vzťahujú na pomery kozmu. Duša je podrobená veľmi dôležitému protikladu: zmeny v sebe môžeme nechať prebiehať počas svojho fyzického bytia, ale nie medzi smrťou a novým zrodením. Mali sme napríklad medzi narodením a smrťou určitý vzťah k nejakému človeku, prežívame niečo spoločne s nejakým priateľom; teraz po jeho smrti sme sa o ňom dozvedeli niečo, čo sme tu na Zemi s ním neprežili.

Ako vytvárame vzťah po smrti? Akým spôsobom k nemu môžeme utvárať svoje pocity sympatie alebo nesympatie? Ak sme my sami už prešli bránou smrti a za nami ide niekto, s ktorým sme mali vo fyzickom živote určitý vzťah, musí to tak dlho po smrti zostať nezmenené; po smrti totiž nemôžeme už nič nové pripojiť ku starému existujúcemu vzťahu. Vstupom do duchovného sveta sme podrobení vlastnej karme. Okamih pretvorenia tejto karma nastáva až v novom živote, môže byť vyrovnaná v novej inkarnácii.

Fyzicky mŕtvy nemôže v duchovnom svete pôsobiť na druhých fyzicky mŕtvych v zmysle zmeny ich života.

Avšak žijúci má možnosť pôsobiť na zosnulého.

Zoberme si tento príklad: dvaja ľudia, ktorí sa majú radi, majú rôzne utváraný vzťah k duchovnej vede, jeden ju má rád, druhý ju nenávidí. Medzi oboma dušami existuje duch protikladu. Ak môže človek hovoriť o slobode svojej vôle, tak je to preto, že v ľudskej duši ide vedomie, ja "oveľa hlbšími cestami než vedomie astrálne, takže často človek v základoch duše túži po tom, čo vedome nenávidí.

Môžeme byť mŕtvemu nápomocní?

Preto s ním musíme byť v spojení duchovným putom. Môžeme mu napríklad pomôcť tichým predčítaním, môžeme, srdečne sa s ním spájať, preberať následky myšlienok, vysielat' mu hore do vyšších svetov predstavy, imaginácie. Takéto priateľské služby majú vždy dobrý účinok. Aj vtedy ak človek bol v pozemskom živote príliš ľahostajný, pohodlný - je predčítanie dobré. V skutočnosti mu môžeme uľahčiť utrpenie, aj keď nemáme žiadny dôkaz, že za života potom túžil. Často môžeme zažiť, že je vysielané veľa požehnaní do duchovných svetov z fyzickej úrovne, napriek nesmiernej priepasti, ktorá tu je medzi životom medzi zrodením a smrťou a životom medzi smrťou a novým zrodením.

Mnohí žijúci budú vnímať, že sú s mŕtvymi v dôvernom vzťahu a majú zároveň v sebe vedomie, že sú tiež nápomocní mŕtvym.

Prvé duše, s ktorými po smrti prichádzame do styku sú tie, s ktorými sme už na Zemi nadviazali blízke vzťahy, nemôžu to byť také, s ktorými sme sa tu nepoznali.

Pozemský život má po smrti bezprostredné pokračovanie. Duša je v predmetoch, ktoré vníma, vyplňa ich. V čase kamaloky sa neustále zväčšuje éterická forma človeka, takže okolo jej najkrajnejšej hranice krúži dráha Mesiaca. Všetci ľudia vyplňajú istý priestor, ktorý je ohraničený dráhou Mesiaca; počas obdobia kamaloky si neprekážame. Po tejto dobe sa staneme obyvateľmi Merkúru podobne, ako sme

boli pred tým obyvateľmi Mesiaca, potom obyvateľmi Venuše, potom obyvateľmi Slnka. Tu máme čo robiť so zvýšenou duchovnosťou, astralita mesačnej sféry je prekonaná. Život na každej planéte závisí na duševnom rozpoložení, ktoré sme si osvojili počas mesačného obdobia. Tí, ktorí sú zaujatí mravným súcitením, žijú inak ako egoisti a otvárajú sa ľudskosti. Obzvlášť budeme môcť nadviazať vzťah s tými, s ktorými sme boli pohromade už v pozemskom živote. Spôsob tohto vzťahu bude závisieť na tom, aké útechy a aká utrpenie sme si vzájomne pripravili. Počas merkúrskeho obdobia sa len čiastočne morálny človek stane duchovným samotárom, morálny človek sa stane družným obyvateľom Merkúra.

V najbližšej dobe, počas stavu na Venuši, sa rozšírieme natoľko, že vyplníme priestor až k najvzdialenejšej hranici sféry Venuše. Kto nebol náboženský, kto do seba neprijal nič večného, božského, kto nemohol mať v merkúrskom období duchovno - duševné vzťahy k iným ľudským dušiam, ten bude aj v období Venuše samotárom, zatiaľ čo aj tam budeme družnými bytosťami, ak sme boli v období Merkúra pohromade s rovnako zmýšľajúcimi bytosťami, ak sme vyvíjali medzi sebou náboženské teplo. Ateisti sa stávajú v období Venuše samotármi, monisti budú musieť žiť vo väzení vlastnej duše, takže jeden sa nebude môcť priblížiť k druhému. **Byť samotárom znamená mať otupené vedomie, ktoré druhého neobsiahne, byť družnou bytosťou znamená mať jasné vedomie, ktoré prenikne k druhému.** Človek stále vystupuje do hviezdnych svetov, ale čím pochmurnejšie prežíva nejakú oblasť, tým rýchlejšie sa preženie obdobia a tým rýchlejšie dospeje k reinkarnácii, napríklad takí, ktorí v predošlom bytí žili ako zločinci alebo mentálne postihnutí. Čím jasnejšie bolo naproti tomu vedomie vo hviezdnom svete, tým pomalšie sa dostane duše späť k inkarnácii. Musíme sa stať už vonku v kozme úplne vedomými, aby sme mohli vyvinúť svoj neskorší fyzický mozog.

Ďalší stav je stavom obyvateľov Slnka. Dôjde k nemu asi za sto rokov po smrti človeka. V období Slnka máme možnosť získať určitý vzťah ku všetkým ľuďom. Ak sa otvorí človek Kristovmu impulzu, teda je jeho duša otvorená všetkým. Od tej doby, čo bolo dokonané mystérium na Golgote, sa môžeme spojiť s Kristovým impulzom, najväčšou duchovnou silou. Avšak ten, kto neprijal Kristov impulz, zostane aj v slnečnom období samotárom. Musíme upozorniť ešte na niečo iné. Ak sa nejaký človek so svojou aurou v mesačnom období ukáže jasnovidcovi, tento vidí, že v mocnom éterickom tele sa objaví jadro, ktoré sa ukáže v oblačnej aure. Tá je na všetky strany rovnako tmavá, a zostane taká i v období Merkúra. V období Venuše vyvstane na jednej strane oblaku žiara, a keď pozorujeme potom jasnovidne tohto človeka, zisťujeme, že od tejto chvíle, keď existoval morálny, náboženský prvok, mohol dosiahnuť vzťahov k bytosťami vyšších hierarchií. Ak bol človek dobrým človekom, žije v období Venuše s vyššími bytosťami v duchovnom spojení, ak nebol dobrý, nemôže ich poznať a tým sa odsudzuje k utrpeniu, bolesti samotárstva.

Pred mystériom na Golgote, v prvej kultúrnej epoche poatlantskej doby, bolo možné na slnečnom telese uvidieť Kristov trón. Ľudia, ktorí boli v živote dobrí, sa stretli na slnečnej pláni s Kristovou bytosťou. Počas Zarathuštrovho obdobia bol Kristus už na ceste k Zemi, a človek ho nemohol na Slnku nájsť.

Od mystéria na Golgote je Kristus spojený so Zemou. Ak si ľudia na Zemi neosvojili Kristov impulz, nemôžu Krista medzi smrťou a novým zrozením nájsť.

Ak sme sa potom stali obyvateľmi Slnka a votkali si Kristov impulz, stojíme pred množstvom skutočností, ktoré označujeme ako akaša kroniku Slnka. Keď sme na Zemi Kristov impulz nenašli, nemôžeme ani na Slnku čítať akaša kroniku. Môžeme sa naučiť čítať tento zápis vtedy, keď sme na Zemi prijali vrelym srdcom mystérium na Golgote, potom sa naučíme na Slnku čítať to, čo Kristus na Slnku urobil za milióny rokov. Podľa našich dnešných pomerov sme dosť silní, aby sme sa mohli stať obyvateľmi Slnka. Neskôr dospejeme k Marsu, potom k Jupiteru a Saturnu, potom do sveta stálic. Pri návrate sem sa naše éterické telo neustále znižuje, až sa staneme tak malými, že sa môžeme opäť vteliť v novom ľudskom zárodku.

Až do slnečného obdobia sme pod vedením Krista. Potom potrebujeme vodcu, ktorý nás má vyviesť zo Slnka ďalej do kozmu. Postaví sa nám teraz po boku Lucifer. Ak mu prepadneme na fyzickej úrovni, tak to bude zlé, ale keď sme mali na Zemi správne porozumenie pre Kristov impulz, potom budeme aj na Slnku dosť silnými, aby sme aj Lucifera nasledovali bez nebezpečenstva. Od tejto chvíle sa stará o ďalší vnútorný postup duše tak, ako sa staral Kristus na tejto strane Slnka o náš vzostup až doteraz. Keď sme si na Zemi osvojili Kristov impulz, tak je na ceste k Slnku Kristus zachovateľom duše. Mimo okruh Slnka je Lucifer vodcom v kozmickom vesmíre, vo vnútri neho je pookúšiteľom. Ak sme na slnečné obdobie vyzbrojení Kristovým impulzom, tak nás vedú Kristus a Lucifer ako bratia. Ako rozdielne je však nutné brať rovnaké slová Krista a Lucifera! Ako nádherná úvodná prípoveď je slovo Kristovo: „Vo vás žije božská iskra, ste bohovia!“ A Luciferovo veľké pookúšenie: „Budete jako Boh.“ Sú to dva rovnaké výroky, ale najdesivejšie protiklady! Všetno závisí na tom, kde človek stojí: či na strane Kristovej, alebo na strane Lucifera. Duchovná veda nám poskytuje dôležité porozumenie svetu.

Vo fyzickém tele k nám musí pristúpiť niečo ako poznanie. Musíme si osvojiť na Zemi duchovnou vedou porozumenie pre Krista a pre Lucifera, inak nevstúpime do vesmíru vedome. Teraz začína na Zemi doba, kedy si ľudia musia uvedomiť, či to je Kristus alebo Lucifer, ktorí nám po smrti šepkajú do duše svoje slová. Musíme sa naučiť v živote medzi smrťou a novým zrodením chápať Krista správnym spôsobom, aby sme nemuseli putovať svetovým priestorom - počnúc slnečným obdobím - v spiacom stave. A pokiaľ sa týka životných maličkostí, musí nám duchovná veda niečím byť. Stále viac a viac sa bude ukazovať, čo sa dá nadobudnúť medzi smrťou a novým zrodením ako životných síl. Ľudia sa budú rodiť s vyschnutými telami, pretože sa odopieraním proti duchovnej vede nepripravili na to, aby si priniesli z kozmu sily. Ľudia musia získať porozumenie pre duchovnú vedu už kvôli pozemskému vývoju!

Poznanie: Pred týmto životom si existoval v duchovnom svete - to ľudí, ak sa otvorila duchovnej vede, urobí šťastnými. "Hviezdne nebo nado mnou, mravný zákon vo mne," to len robí svet veľkým. Človek si hovorí: Svoj vnútorný život som prijal v hviezdnom svete; to, čo som prežil vo svetovom priestore, vysvitá teraz v mojej duši. Máš zlé pudy vo svojej duši, pretože si sa počas života medzi hviezdami nepokúsil prijať ich sily a duchovné sily Kristove. - Musíme sa naučiť stať sa príbuznými makrokozmu. Dnes môže človek len tušiť a cítiť, čo sa deje medzi smrťou a novým zrodením.

Cíti: V pozemskom bytí žiješ vo svojej duši a ukrývaš vo svojom duchu sily hviezdneho neba. Keď prežije človek túto vetu ako predstavu správnym spôsobom meditatívne, stane sa mu silou, ktorá má nesmierny význam.